

Tėvynė

N.Y. PUBLIC LIBRARY
DIV. S
GRAND CENTRAL STA.
P.O. BOX 2231
NEW YORK, NY 10017

KP-EXCH

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

Nr. 23

New York, N.Y. -10001- 1971 m. JUNE-BIRŽELIO 18 d.

64 metai

SLA KUOPOS AKTYVIOS LIETUVIŲ VISUOMENĖJE

GYVENAME YPATINGAI AKTYVIOJE LIETUVIŲ VISUOMENĖJE. GYVENIMO EIGA PAREIKALAUJA IŠ MŪSŲ GREITŲ DARBŲ IR TIKSLIŲ SPRENDIMŲ. MŪSŲ VEIKĖJAI LIETUVIŲ KOLONIJOSE DAŽNAI VADOVAUJA BENDRIEMS DARBAMS.

Jau senai sakoma, kad birželio mėnuo artimųjų metų lietuvių istorijoje turi lemtingumo ženklus. Lietuvių visuomenė įpratusi ir ryžtingai vykdo paminėjimus tų įvykių, kurie praeityje turėjo ypatingai svarbios reikšmės. Giedrių išgyvenimų deja pastaraisiais dešimtmečiais mes turime visai nedaug. Jeigu neužmirštame žiauraus Stalino įvykdytų lietuvių trėmimų, tai darome kilniuojų tikslu sustiprinti mūsų visuomenę tautiniu požiūriu.

Kiekvienas sąmoningas lietuvis savo širdyje jaučia pareigą prisidėti prie tų sąjūdžių, kurie vykdomi patriotinės lietuvių visuomenės. Ir galime pasidžiaugti, jog lietuvių parengimai, skirti svarbioms daktoms atžymėti, tebėra gausūs ir pasižymi aktyviomis nuotaikomis.

*****

Mūsų Susivienijimo veikėjai savaime aišku, dalyvauja bendruose lietuvių darbuose. Bet bus dar geriau, jeigu jie nepraleis progos viešai pademonstruoti mūsų Susivienijimo aktyvų nusiteikimą tautiniuose veiksmuose. Nepamirškime, jog tikrumoje mūsų organizacija, o taip pat ir jos visi padaliniai priklauso prie pačių aktyviųjų lietuvių sluoks-

nių, kurie jaučia atsakomybę dėl mūsų ateities.

Mūsų veikėjai daugeliu požiūrių pasižymi pranašumu visuomeninėje veikloje. Jie patys išaugo ir sutvirtėjo giliai demokratinėse tradicijose, kokias visada palaikė Susivienijimas, ir tas kilnias idėjas tvirtai palaiko šiandieną. Tokiu būdu mūsų veikėjai visada randa bendrą kalbą su įvairių srovių lietuviomis, jie pripažįsta svetimas nuomones, jie nepraktikuoja totalinės dvasios, kada viena srovė pasineša pirmą ir reikalauja iš visų kitų besąlyginio paklusnumo.

Štai kodėl mūsų veikėjų dalyvavimas bendruose lietuviškuose darbuose yra sveikintinas ir naudingas.

Kodel Maskvoje brangiau negu New Yorke?

NEW YORKE pragyvenimas žymiai pigesnis negu Maskvoje. Statistikos Biuro duomenimis, vidutinio uždarbio darbininkas Maskvoje turi dirbti nuo dviejų iki šešiolikos kartų ilgiau, negu New Yorke toks pats darbininkas, kad galėtų apmokėti savo maistą, drabužius, o taip pat ir kitus reikalingiausius daiktus. Maskvietis priverstas dirbti 24 minutes už pieno kvortą, o New Yorke darbininkas dirba tik 5 ar 6 minutes. Sovietų moteris dirba 2.9 valandos už nailono kojines, o New Yorke moteris tas pačias kojines gauna už 17.5 minučių darbo. Maskvietis gali pirkti svarą cukraus už 40.3 minučių darbą, tą patį cukrų New Yorke galima gauti už 2.5 minučių darbą. Statistikos biuras kreipia dėmesį ne tik į palyginamą prekių

Galime pasidžiaugti, kad tie skaudūs išgyvenimai, kokius mums suteikė likimas, lietuvių dvasios nepalaužė. Šiandieną gal net stipriau lietuviai vieningi, negu bet kada nors praeityje. Šis vieningumas mums pastoviai reikalingas ir mūsų garbingo Susivienijimo ateities darbams plėsti. Sveikas ir nesvyruojantis Susivienijimo kamienas nepasiduoda svetimoms įtakoms ir gerai supranta atliekamo visiems lietuviams pataravimo reikšmę. Tad būkime uolūs bendruose lietuvių darbuose ir neužmirškime savo didžiosios pareigos savo organizacijai, kuria gali lietuviai didžiuotis.

brangumą Maskvoje, bet ir į tų prekių dažnų trūkumą, kas apunkina darbininko gyvenimą. Todėl sovietų pilietis, net ir turėdamas pakankamai pinigų, nėra garantuotas, kad gaus jam reikalingas prekes.

* LIETUVIAI dalyvavo Vak. Vokietijos jaunimo vadovų suvažiavime, kuris vyko Nuernberge. Suvažiavimo tikslas - susipažinti, o taip pat pasikeisti patyrimu, gyvenant svetimame krašte. Dalyvavo kroatų, lenkų, latvių, vengrų. Lietuvius atstovavo V. Damijonaitis, V. Bartusevičius ir P. Navulis.

* KANADOS PREMJERAS Trudeau applanke ne tik Maskvą, bet ir Sibirą. Jo kelionės aprašyme laikraštis "The Globe and Mail" tvirtina, kad jis rengiasi iškelti pavergtųjų tautų klausimą.

Ketvirtoji Dainų Šventė įvyksta š.m. liepos 4 d. Amfiteatro salėje, Chicagoje. Paruošiamieji šventės darbai eina visu tempu. Organizaciniams darbams vykdyti sudarytas komitetas. Nuotraukoje matome komiteto narių, komisijų pirmininkų ir spaudos atstovų pasitarimą. Iš kairės sėdi: inž. K. Dočkus, V. Grebliūnas, dail. A. Valeška, pulk. A. Reklaitis,

S. Endrijonienė, dr. G. Balukas, vykd. komiteto pirm., muzikas P. Armonas, Z. Juškevičienė, dr. J. Prunskis, A. Stakėnas. Stovi: J. Vaičiūnas, A. Juškevičius, V. Kasniūnas, J. Šlajus, J. Paštukas, inž. J. Jurkūnas, St. Ingaunis, A. Baronas, St. Daunys, V. Šilas, St. Džiugas, A. Pužauskas, F. Daukus, inž. J. Vengris, J. Janušauskas.

Tėvynė

MUŠIENIŠKO LIETUVŲ
SĄJUNGOS ORGANAS

Lithuanian Weekly

Published Every Friday
by the Lithuanian Alliance of America

JUOZAS PETRĖNAS
EDITOR

ALGIRDAS BUDRECKIS
MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States \$4.00
To Foreign Countries \$5.00

307 WEST 30th STREET
NEW YORK, N. Y. 10001
Telephone LACKAWANNA 4-5529

Entered as Second Class Matter November 28, 1910,
at the Post Office at New York, N. Y., under the Act
of March 3, 1879.

Šiame kuopu pranešimai ir skubus raštai redakcijai
reikia siųsti ne vėliau, kaip prieš savaitę, laikraščio
numerui išeinant.

Keičiant adresą būtina pranešti senasis adresas ir
nurodyti naujo adreso pašto zonos numerį.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Artimas kontaktas su savo skaitytojais

Kiekvieno leidinio leidėjai ir redakcija esti patenkinti, jeigu pajunta savo skaitytojų tam tikrą susidomėjimą laikraščiu. Šį kartą mūsų laikraštis, galima sakyti, neigiamų reiškinį dėka sulaukė iš savo skaitytojų dažnų atsiliepimų ir pasisakymų. O kaip jau patys skaitytojai mato, priežastis buvo tokia, jog buvo sumanyta visai pakeisti skaitytojams laikraščio siuntinėjimo techniką. Vietoje anksčiau ant laikraščio klijuojamų adresų, dabar jau ant paties laikraščio spausdinamas adresas. Kaip jau buvo pranešta, nupirktos tam tikros mašinos ir pagrindiniai pakeista laikraščio siuntinėjimo technika. Norėta daug geriau padaryti ir neabejotinai artimoje ateityje bus sklandesnis laikraščio skaitytojams pasiuntimas. Bet tuo tarpu... neišėjo taip gerai kaip norėta. Anksčiau turėjom pilnus skaitytojų sąrašus ir asmenys, kurie šį darbą atlikdavo, nesunkiai padarydavo pakeitimus, jeigu skaitytojas savo adresą pakeisdavo. Dabar išspausdintos atskiros adresų plokštelės, kurias tenka sudėstyti pagal naujus pašto reikalavimus, prisilaikant ZIP Code sistemos ir taip pat kiekvieno miesto dalies alfabetinės skaitytojų tvarkos. Pirmoje pradžioje darbas pasirodė reikalaujantis žymiai daugiau kruopštumo ir atsидėjimo.

Administracijos samdyti žmonės šį darbą stengiasi kiek galima tiksliau ir greičiau atlikti. Tačiau įsitikinta, kad reikalinga daugiau laiko, o šios srities dirbančiųjų skaičius visai aprėžtas, tenka vienam žmogui viską tvarkyti.

Šie trumpi paaiškinimai turbūt paskatins mūsų skaitytojus kantriau palaukti, kol jų adresas bus pakeistas, ar kitoks pataisymas atliktas. Neužmirškite, kad daroma viskas, kas galima. Tikėkim, kad tolimesniems nusiskundimams nebus vietos.

* * * * *

O šia proga tie laiška, kurie gauti mūsų

JAV IR PASAULIO LIETUVIAI

* CHICAGOS lietuviai visuomenininkai rengia medžiagą būsimam šio miesto mokyklų valdybos sumanymu įvedamam kursui, atskiroms tautybėms pažinti. Šios programos sudarymu rūpinasi komisija, kurios pirmininkas Rimas Gražulis, nariai - A.Garbonytė, N.Gražulienė, R.Kasparas, V.Kaulius, A.Kleizienė, G.Mariūnaitė, I.Polikaitienė, M.Tamulionienė, S.Tamulionis ir A.Valaitytė.

* MARIUS KATILŠKIO novelė "Pupžydys" buvo skaityta "Pelkių Žiburėlio" Margučio programoje. Skaitytojai: J.Raudonis, Dalia Juknevičiūtė ir Eglė Vilutienė.

* ALDONA DABRILAITĖ gavo iš Bostono lietuvių mokytojų draugijos stipendiją \$75., kad ji galėtų lankyti Fordhamo universitete liuanistikos kursus.

* ČIURLIONIO ansamblis į Pietų Ameriką išvyksta birželio 18 d. Venezueloje turės koncertus Valencijoje, Maracay ir Caracas. Kolumbijoj jo koncertai įvyks Medelaine ir Bogotoje.

* LITUANISTINIŲ studijų savaitė įvyks Dainavoje, mokytojų savaitės metu.

* P.ČEPĖNO sureduota knyga "Lietuvos universitetas" jau renkama spaustuvių ir po kiek laiko pasirodys knygų rinkoje.

* HAMILTONE didžiuojamasi, kad lietuviškosios sudarė grupę ir įvairiuose ten vykstančiuose paraduose pasirodo "Majorettes" vaidmenyje. Jos tokios didelės patriotės, kad priešais jų grupę paraduose visada nešamas plakatas, kuriame įrašyta - "Lituanes". Šioje grupėje yra 23 mergaitės, kurioms vadovauja Roma Vasienė.

.....
raštinėje, mums parodo koks gyvas kontaktas yra tarp mūsų laikraščio ir skaitytojų. Jie visi nenori be leidinio nei vienos savaitės pasilikti, jie dažnai pakartotinai reikalauja laikraštį jiems siuntinėti kaip pridera.

Mūsų tūkstančiai skaitytojų dažniausia jokio kito lietuviško laikraščio neturi. Čia yra jų gyvas ryšys su visa plačiąja šios šalies lietuvių visuomene. Per mūsų laikraštį jie gali patirti ką galvoja, ką veikia ir kuo rūpinasi mūsų žymūs veikėjai ir visa patriotinė lietuvių visuomenė. Nematomomis, bet nenutrūkstančiomis gijomis per mūsų laikraštį tie tūkstančiai skaitytojų gauna brangias ir skatinančias veikti mūsų tautos laisvės srityje kibirkštis.

Suprantama, kad pirmiausia mums visiems rūpi paties Susivienijimo reikalai, mūsų Pildomosios Tarybos sumanymai ir atliekami darbai. Bet irgi mums brangu pastoviai palaikyti glaudžius ryšius su visais lietuvišiais, kurie siejosi tais pačiais lietuviškais reikalais.

Laikraščiu susidomėjimas, tai puikus atlyginimas visiems, kurie šio ar tokiu būdu prie jo sukrimo prisideda.

* * * TĖVYNĖ 2

* LIETUVOJE birželio mėnesyje vyksta vidurinėse mokyklose egzaminai. Kiekvienam svarbu gauti geresnius brandos atestato pažymius, nes dauguma aukštųjų mokyklų priima studijuoti pagal atestato konkursą.

* LUKNIO UPELYJE, netoli Trakų, surastos geležies liejyklos liekanos. Senais laikais čia buvo liejama geležis.

* BEBRAI Lietuvoje pradėjo smarkiau veistis. Tik Varėnos srityje esama iki tūkstančio bebrų, kurių kailiukas ypatingai branginamas.

* VYTAUTAS MARKAVIČIUS, kuris pasižymėjo savo veikla Vroclavo lietuvių tarpe, Politechnikos institute gavo technikos mokslų daktaro laipsnį.

* NARCIZŲ PARODA surengta Vilniuje. Sakoma, kad dabar Lietuvoje auginama šimtas įvairių narcizų rūšių.

* DETROITO Lietuvių Kultūros klubas planuoja ateinančiame spalio mėnesį surengti specialų lietuvių rašytojo pagerbimą. Tai būtų pirmas tokio pobūdžio žygis įvertinti lietuvių rašytojų pasiaukojanti darba.

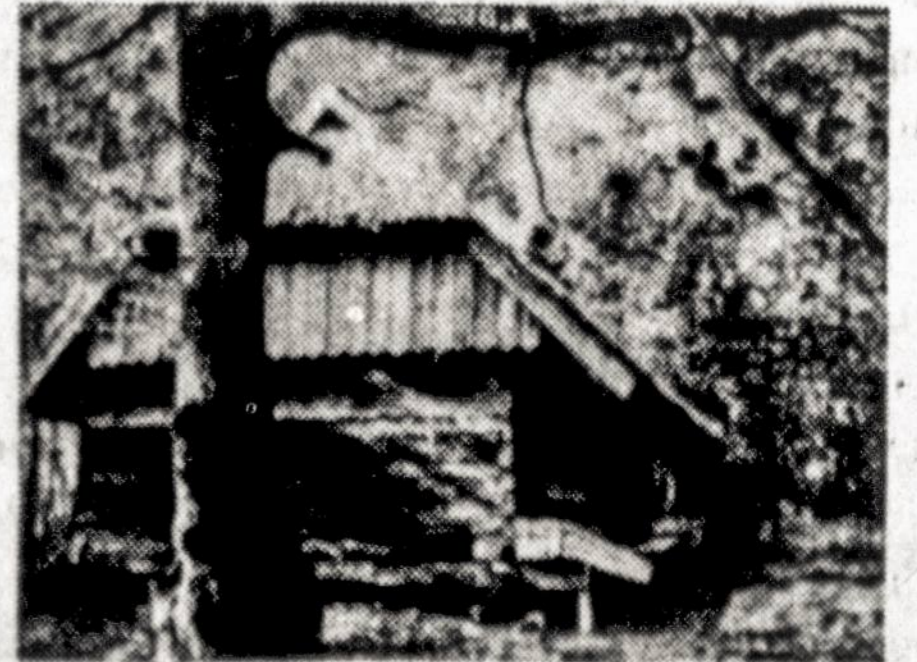
* OMAHOS LIETUVIAI, kaip rašo "Dirvos" korespondentas, savo organizuotumu ir mėniniu pajėgumu, amerikiečių nuomone, yra pati tvirčiausia ir samoningiausia tautinė grupė Omahoje.

* AUTO NELAIMĖJE žuvo du jauni lietuviai - Jonas Domkus ir Raimondas Pažėra, trečiasis, Vytautas Vilimas buvo sunkiai sužeistas. Jie visi buvo aktyvūs jaunimo tarpe ir dalyvavo tautinių šokių ansamblyje.

* DU PASIŽYMĖJĘ lietuviai fotografai: M.Baranauskas ir A.Sutkus Leipcege įvyksioje foto parodoje gavo aukso medalius.

* ČIURLIONIO ansamblis išvyksta į Pietų Ameriką kaip tik tuo metu, kai Chicagoje liepos 4 d. įvyks Lietuvių Dainų Šventė. Buvo pavojus, kad Clevelandas gali būti visai neatstovaujamas šiame svarbiame rengime. Bet visuomenininkai - P.Ambrasas, J.Kazėnas ir G.Karsokienė - suorganizavo keturių dešimčių asmenų chorą, kuris jau pasirodė ir galės dalyvauti dainų šventėje.

* KAZYS KARPIUS tris savaites išgulėjo Euclid ligoninėje ir tikrino savo sveikatą. Dabar jis jau grįžo į namus.

Zemaičių namas

Kiekvieno SLA veikėjo pareiga pagelbėti organizatoriui

Greitai atsiliėpkit į SLA Vajaus Komisijos kvietimą. Naujų narių įrašymo paskelbtos taisyklės veikia tos pačios ir organizatoriai gali naujus narius įrašyti. O jų įrašytieji nauji nariai bus įskaityti į SLA Vajų, kuri dabar paskelbė SLA Vajaus Komisija. — Gerbiamieji SLA Veikėjai, laukiame Jūsų palankumo. Siųskite naujų narių aplikacijas tokia pat tvarka, kaip buvo iki šio laiko!

Worcester, Mass.

JONAS DIRVELIS

Jonas Dirvelis gimė 1892 m. Lietuvoje. Į Ameriką atvyko 1905 metais, su tėvais ir kitais šeimos nariais, būdamas 13 metų. Tuojau surado darbą, kad pagelbėti tėvams įsikurti svetimame krašte.

Jonas Dirvelis buvo baigęs pradžios mokyklą Lietuvoje. Vakaraus jis mokėsi vidurinėje mokykloje. Jis turėjo didelį muzikos talentą. Užsidirbes kiek pinigų, jis įsigijo smuiką. Pradžioje smuiku groti mokėsi pats, tik vėliau jis mokėsi pas muzikos specialistus.

1919 m. Jonas Dirvelis jau buvo priimtas į muzikantų uniją. Tai įrodo, kad jis buvo įvertintas, kaip geras muzikas.

Jonas Dirvelis įsirašė į Lietuvos Piliečių Klubą, SLA 57 kuopa ir kitas tautines lietuvių organizacijas. Netrukus Jonas Dirvelis buvo išrinktas Lietuvos Piliečių Klubu pirmininku. Jis tas pareigas ėjo 27 metus. Jam pirmininkaujant, pastatytas klubo namas, 12 Vernon St. Ten, kaip Worcesterio lietuviai žino, yra salė, tinkama vaidinti, banketams, koncertams, šokiams ir kitiems parengimams.

Po kiek laiko buvo nupirkta sala viduryje gražaus Quinsigamond ežero. Ten pastatytas prie Davis Way vasarnamis. Ten jaunimas vykdavo pasiūkti. Kitu tautybių jaunimas nebūdavo įleidžiamas. Kas norėjo patekti į tą gražią vietą - turėjo mokėti lietuviškai kalbėti. Visuose parengimuose grodavo Dirvelio orkestras. Prieš Dariaus ir Girėno skridimą "Lituanica" į Lietuvą, Worcesteryje buvo suruošta Aviacijos Diena. Tūkstančiai lietuvių dalyvavo šioje šventėje. Dariaus ir Girėno vairuojama Lituanica raizė dangaus mėlynę, vežiojo lietuvius po plačią Worcesterio apylinkę. Estradoje Jono Dirvelio vadovaujamas choras ir orkestras atliko dainą: "Lėkit, lėkit sakalėliai į tą mylimą šalį, kur mūsų sesutės žalias rūtas ravi". Tokios pat iškilmės įvyko ir Vaitkaus aviacijos dienoje, Worcesteryje. Čia dainavo "Aušrelės" choras, vadovaujamas Dirvelio.

Kada buvo švenčiamas Vytauto Didžiojo 500 metų jubiliejus, tūkstantinei žmonių miniai dalyvaujant, Dirvelio vadovaujamas choras atliko programą. Prisimenam, kad šiam parengimui vadovavo Ambrazas Blažys ir dr. Pranas Puskunigis. O 1921 metais, vykdamas į Lietuvą kompozitorius Mikas Petrauskas paliko Dirvelį savo įpėdiniu vadovauti Literatūros-Dramos Draugijai "Aušrelė". Jonas Dirvelis jai vadovavo iki 1949 m. Tada jis pasitraukė. Mirė ir "Aušrelės" choras. Tas pats atsitiko ir su "Gabijos" choru Bostone.

Elzbieta Kardelienė, žymioji Lietuvos solistė, sukūrusi visą eilę nepamirštamų operos partijų. Dainininkė šiuo metu gyvena Kanadoje ir turi savo dainavimo mokyklą. Ją prisimename dabartiniu metu minėdami Lietuvos operos 50 metų jubiliejų.

Jonui Dirveliui vadovaujant Worcesterio lietuvių kolonijai, susikūrė graži, lietuviška kolonija. Jaunimas lietuviškai kalbėjo, lietuviškai dainavo. Net lietuviškų papročių laikėsi. Greitai jaunuoli galėjai pažinti - kuris žemaičių ar dzūkų tėvų vaikas.

Jono Dirvelio vadovaujamas "Aušrelės" choras visados atlikdavo programą tautinėse iškilmėse, gi Jonas Dirvelis niekada nereikalavdavo jokio atlyginimo.

1924 m. Jonas Dirvelis baigė architektų mokyklą gerais pažymiais. Crompton ir Knowles bendrovės prezidentas Mr. Tensley, pakvietė Joną Dirvelį į Educational Committee, kur jis dar ir dabar tebėra.

Jonui Dirveliui vadovaujant "Aušrelės" choras surengė daugybę koncertų vaidinimų ir įvairiausių kitų parengimų.

Tai tik paviršutiniai suminėti seno SLA nario, muziko Jono Dirvelio nuveikti darbai.

Juozas Krasinskas

* DIDIEJI EŽERAI, Kanados užsienio reikalų ministerio Sharp žodžiais, abiejų valstybių pastoviai teršiami. Susidaro pavojus, kad šiuose ežeruose bus užnuodytos žuvis ir vanduo bus netinkamas naudoti. Esančios reikalingos greitos pastangos sustabdyti šį nelemą gamtos turtų naikinimą.

ANTROJO PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO REIKALI

Paskutiniu laiku spaudoje pasirodė nepagrįsti gandai, ryšium su rengiamu Antruoju Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresu. Tie nepagrįsti gandai prieštarauja kongreso siekiams, kurie buvo paskelbti spaudoje, kviečiant lietuvių visuomenę į talką. Ten pasakyta: "mūsų jaunimas turės tęsti kovą už Lietuvos laisvę ir apsispręsti už svetur gyvenančių lietuvių išlikimą savo tautoje". Tų tikslų siekdami mes kategoriškai pareiškiame:

Antrojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso rengėjai nenumato galimybių ir sąlygų oficialiai kviešti pavergtos Lietuvos jaunimo atstovų.

Neturi būti jokių abejonių, kad Antrasis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas vyks patriotinėje dvasioje su lietuvių tautos simboliais ir trispalve, Tautos Himnu.

Jokios pašalinės jėgos nepakeis šio mūsų nusistatymo.

Esame įsitikinę, kad jaunimas parodė pakankamai patriotiškumo Brazinskių-Simokaičių ir Kudirkos atvejais, tuo užsitarnaudamas pilną visų pasitikėjimą.

Kviečiame lietuvių visuomenę rodyti daugiau pasitikėjimo jaunajai kartai ir tuo užtikrinti lietuviškos veiklos tęstinumą iš-eivijoje.

Jaunimo Kongreso Komiteto Nariai
Audronė Kubiliūtė
Joana Kuraitė
Vitalija Ruibytė
Romas Sakadolskis

A.M.AUGŪNAS SULAIKĖ GARBINGO AMŽIAUS

Šis žymus Susivienijimo veikėjas daugelį metų dirbęs mūsų organizacijai, nors oficialiai lyg ir pasitraukė iš aktyvios veiklos, bet tikrumoje ir šiandien dirba visuomeninį darbą. Jis gyvena Lake Worth, Floridoje ir pažymėtina sėkmingai vadovauja vietos lietuvių klubui. Ten jis minėjo savo 80 metų sukaktį. Jo darbai tebėra visų mūsų atmintyje. Nors jis dalyvavo visose svarbesnėse lietuviškose organizacijose, bet jo nuopelnai Susivienijimui yra žymiausi. Šiandien, A.M. Augūnui vadovaujant, vietos lietuvių kolonija gyvai reiškiasi ir jos parengimai sutvirtina ryšius tarp įvairių sluoksnių lietuvių veikėjų.

TĖVYNĖ 3

SENASIS VILNIUS - MOKSLO ŽIDINYS

GALILĖJUS IR VILNIUS

Nors Lietuva buvo ir toli nuo didžiųjų Renesanso mokslų ir menų atgimimo centrų Italijoje, nuo Venecijos, Florencijos, Bolonijos, Paduvos, Romos ir kitų miestų, vis dėlto ir ji neliko nuošaliai nuo tos epochos reiškinių.

Iki XVI a. antrosios pusės Lietuvoje nebuvo savo aukštosios mokyklos, bet nemaža didikų ir bajorų sūnų, išmokę lotynų kalbos, galedavo skaityti Vakaruose spausdinamas knygas, išvykti į Italijos ir kitų kraštų universitetus. Mokslo išsivadavimo iš teologijos vergystės dvasia nebuvo svetima ir tolimo Pabaltijo kraštams.

Didžiosios Lietuvos kunigaikštystės sostinė Vilnius buvo žymus ne vien administracijos centras. Lietuvos ir Lenkijos valdovai ilgai gyvendavo Vilniuje, statydinosi čionai rūmus, laikydavo garbės reikalu remti menininkus bei mokslininkus. Juos sekdamo ir kai kurie didikai. Prasidėjusi tikiybė reformatų naudojimą priemonių: steigti mokyklas, leisti knygas.

Todėl negalima laikyti atsitiktiniu dalyku, kad Vilniuje yra gyvenę ir veikę žymūs tos epochos vyrai, kad Vilnius turėjo ryšių ypač su Italijos miestais.

Pirmiausia reikia pažymėti, kad heliocentrinės pasaulio sistemos kūrėjas Mikalojaus Koperniko pirmuoju astronomijos profesorium Krokuvoje buvo Vaitiekus Brudzevskis. Vėliau Brudzevskis dirbo Lietuvos Didžiojo kunigaikščio kanceliarijoje Vilniuje. Čia jis ir mirė, ir palaidotas.

Kopernikas, kaip astronomas, turėjo vienintelį mokinį - iš Vitenbergo atvykusį protestantiškojo universiteto matematikos profesorius Georgą Joachimą Retiką. Jo yra didelis nuopelnas, kad pagrindinė Koperniko knyga "Apie dangaus sferų sukimasi" buvo išspausdinta (1543 m.). Gal dėl savo heliocentričių pažiūrų ir didelės bičiulystės su Varmijos kanauninku Koperniku, gal ir dėl kurių kitų priežasčių Retikas buvo atleistas iš universiteto ir emigravo į Krokuvą. Čia jis pateko į karaliaus dvarą kaip karaliaus sekretorius ir gydytojas. Kartu su karalium jis ilgesnį laiką gyveno Vilniuje. Žygimanto

Augusto įkurtoji biblioteka Vilniuje turėjo kelis tūkstančius knygų, jų tarpe ir Koperniko veikalus, greičiausia paties Retiko atvežtus.

Vilniuje lankėsi ir vienas artimiausių Koperniko bičiulių - literatas Vapovskis.

Nors 1579 m. įkurtame Vilniaus universitete viešpatavo jėzuitai ir astronomija jame kaip ir kituose Europos universitetuose, buvo dėstoma pagal Aristotelį bei Ptolemėjų, bet Koperniko sistema vilniečiams nebuvo svetima. Vilniaus rūmuose buvo žinomas ir Galileo Galilėjus - žymiausias XVI-XVII a. italų mokslininkas, Koperniko idėjų propaguotojas ir tolesnis jų pagrindėjas. Tai matyti, kad ir iš Lietuvos D.k. ir Lenkijos karaliaus Vladislavo IV laiško Galilėjui, rašyto Vilniuje 1636 m. Tame laiške randame tokią pastraipą:

"Pagrįstai nusipelno valdovų meilės tie, kurie džiaugiasi mokslo privilegija. Savo plačiausiu mokslu pagarsėjai pasaulyje: ir prie daugelio tų, kurie Tavimi žavisi, priklausome ir mes. Būk tikras dėl mūsų palankumo, kuriuo gali pasinaudoti visuose savo reikaluose".

Galilėjus, atsakydamas į laišką, siuntė valdovui teleskopinius stiklus, kurie kelyje, deja, dingo, ir rašė: "Siunčiu Jūsų Karaliskajai Malonybei tris poras stiklų, sutinkamai su rekomendacija, kurią gavau Jo maloniausiam laiške. Stengiausi kuo geriausiai patarnauti, kiek tai buvo įmanoma kalėjime, kuriame jau treji metai būnu Sanctum Officium (inkvizicijos) sprendimų už paskelbimą

Vilniaus Universiteto rūmai sudaro nuostabų senovinio Vilniaus architektūros ansamblį. Vaizde matome garsųjį Pačobuto kiemą.

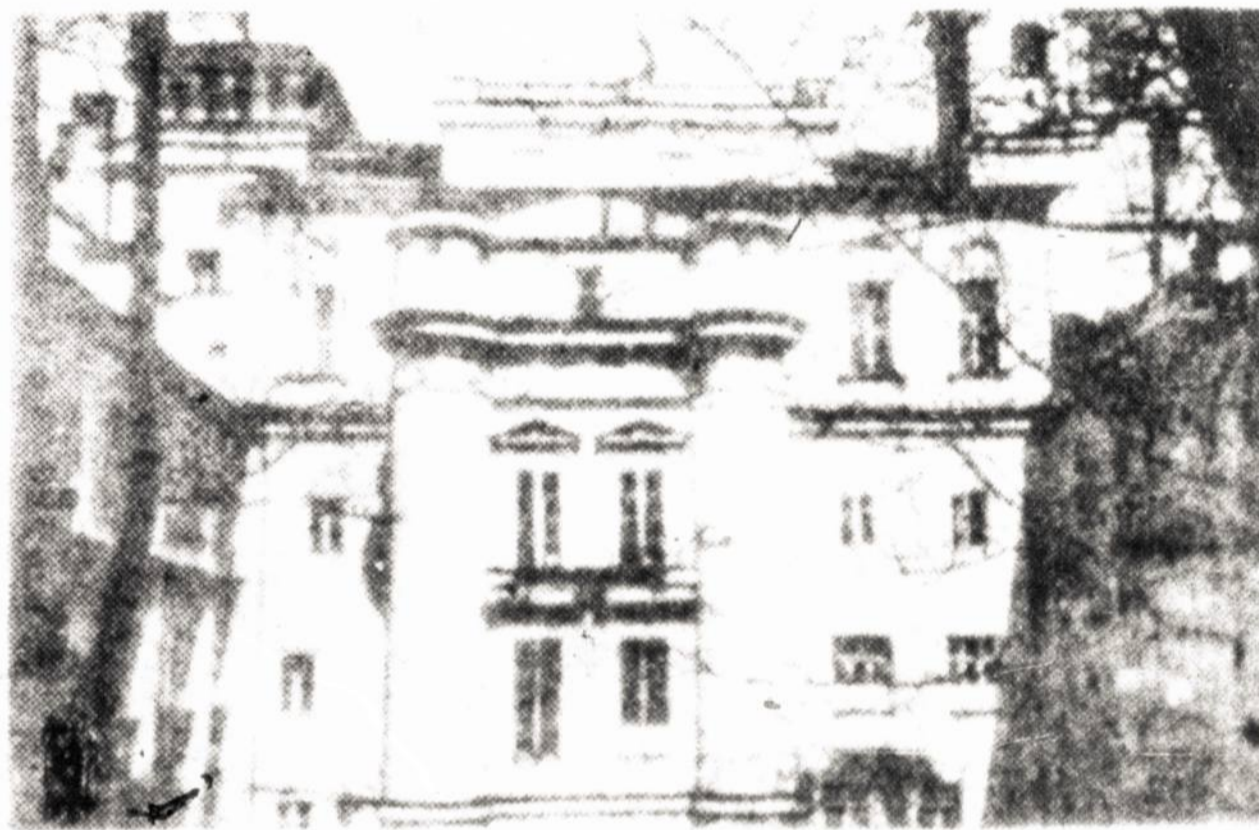
spaudoje "Dialogo apie dvi sistemas, Ptolemėjaus ir Koperniko". Žinau, kad toji knyga pasiekė anas šalis, tad J.K.Malonybė ir Jo mokslininkai gali įvertinti, kiek yra tiesos, kad joje išdėstytas mokslas esąs skandalingas, biaurus ir pavojingesnis krikščionybei, negu Kalvino ir Luterio raštai. Panaši požiūra taip giliai įsmigo į popiežiaus protą, jog knyga buvo pasmerkta, o aš nugramzdytas gėdoje ir nutęstas kalėti".

Iš šio laiško matome, kaip skaudžiai pergyveno Galilėjus savo pasmerkimą. Vėlesnį savo veikalą "Discorsi" (Pasikalbėjimai) Galilėjus net projektavo išleisti Lenkijoje arba Lietuvoje, bet atsivėlgdamas į sunkią tų valstybių padėtį, įsivėlus joms į ilgus karus ir į nekokių Vladislavo IV ir popiežiaus Urbano VIII santykius, to sumanymo atsisakė. Knyga buvo išspausdinta Olandijoje, kur nebesiekė inkvizicijos galia.

Vladislavas IV parašė laišką popiežiui Urbanui VIII, prašydamas Galilėjų arba išteisinti, arba suminkštinti inkvizicijos sprendimą. Deja, atrodo, kad tas laiškas liko be pasėkmių.

Nors Koperniko ir Galilėjaus knygos popiežiaus buvo indeksuotos (įtrauktos į draudžiamų skaityti knygų sąrašą), bet jos buvo prieinamos kai kuriems vilniečiams ir prisidėjo prie mokslo plitimo Lietuvoje.

Žinome, kad XIV-XVII amžiuose daugelis italų menininkų, ypač dailininkų, architektų, muzikų dirbo Vilniuje. Jų tarpe buvo ir G.Galilėjaus brolis Mikeiandželas. Gal mūsų šalies ir Italijos archyvai dar slepia kokių jdomių duomenų apie Galilėjų šeimos narių veiklą Vilniuje ir apie jų ryšį su mūsų gimtine.

6000 ŽYDŲ EMIGRAVO Į IZRAELĮ

Tuo tarpu, kai Simas Kudirka baudžiamas 10 metų griežto režimo stovykla, tik už bandymą pasirinkti laisvą šalį, dabar žydai

iš Sovietų Sąjungos jau nesunkiai išleidžiami. Izraelio valdžios žiniomis pirmųjų šių metų penkių mėnesių bėgyje jau emigravo 6000 žydų. Ir jiems netaikomos jokios bausmės, jie atvirai pareiškia, jog nori apieiti Rusiją ir jie gauna visus reikalingus leidimus.

Tai aiški pasėka įnirtusios propagandos, kokią išplėtė Amerikos zionistai. Sovietai linkę greičiau atsikratyti tais žydais, kurie nuolat rengia demonstracijas, platina prieš-sovietinę spaudą ir aplamai kelia nerimą stambesniuose sovietų miestuose. Iki šio laiko Izraelio vyriausybė slėpė žydų emigrantų iš Sovietų Sąjungos skaičius, bijodama, kad Maskva nepakeistų savo nusistatymo šiuo reikalu.

* KOMUNISTINĖ KINIJA, Pentagono žiniomis, jau pradėjo statybą pirmojo povandeninio laivo, varomo atomine energija.

Senieji Vilniaus bokštai. Jie iškilo įvairiais laikais, bet sudaro rarnu Vilniaus stilių, kuris išliks ir tolimesnėje ateityje.

SVEIKATOS SKYRIUS

ŠI SKYRIŲ VEDA SVEIKATOS KOMISIJA:

Dr. Petras Zalatoris

Dr. A. Gussen

TYMAI

Lietuvoje visi esame sirgę tymais. Aš kalbu apie Lietuvą, buvusią dar prieš nepriklausomybę, kada aš buvau vaikas, augau kartu su kitais savo broliais ir visi sirgome tymais. Panašiai sirgome ne tik tai mes, bet ir kitų Ramygalos ūkininkų vaikai. Man atrodo, kad visi tymus turėjo persirgti ir kitose Lietuvos vietose.

Tymais vaikai perseraga ir Amerikoje. Jie yra užkrečiama liga. Susirgus vienam vaikui, užsikrečia kiti. Amerikoje motinos visus vaikus suguldo į vieną didelę lovą, kad visi iš karto persirgtų ir baigta. Amerikiečiai tymus vadina "measles". Lietuviai turi padorų šiai ligai pavadinimą. Jį derėtų ir visada naudoti. Gydytojai šią ligą vadiname "rubeola".

Vaikai šia liga labai greitai užsikrečia. Vaiko organizmą patekęs tymų mikrobai auga ir veisiasi mažiausiai 7 dienas, o kartais tai užtrunka net 14 dienų, kol ligonį paguldo. Pirmiausiai vaikams pakyla temperatūra. Vieni skundžiasi galvos skausmais, o kitiems užima gerklę ir jie pradeda kosėti. Dar vėliau prasiveržia rausvi spuogeliai ant kaktos, apie kaklą ir kitose kūno vietose. Gydytojas gali tiksliai nustatyti negalavimo priežastis, kai tymai prasiveržia.

Yra dvi tymų rūšys. Vieni ilgiau užtrunka ir labiau kankina, o antrieji šiek tiek lengvesni. Antruosius amerikiečiai vadina "German measles". Šie tymai taip pat yra už-

krečiami, tik tai jie ilgiau trunka įsiveisti ir jie taip ilgai užkrėstų vaikų nevargina.

Anksčiau susirgimų tymais neregistruodavo, bet nuo 1960 metų, kai patyre, kad iš tų pačių tymų mikrobų paruoštas serumas-skiepas apsaugo vaikus nuo tymų, tai pradėta daryti stropi tymų susirgimų registracija. Amerikoje, Atlanta mieste yra didelis užkrečiamų ligų registracijos centras, kuris registruoja visas užkrečiamas ligas, daro įvairias išvadas, o vėliau tuos duomenis siuntinėja gydytojams.

1960 metais Amerikoje tymais sirgo apie 700.000 vaikų, sako pranešimas iš Atlantos. Dvejus metus buvo skiepijami vienerių metų vaikai nuo tymų. Amerikiečiai nustebė, kad už poros metų visame krašte tymais susirgo tik 25.000 vaikų. Ir svarbiausia, kad šia liga sirgo tik tai neskiepyti vaikai. Tas pats centras apskaičiavo, kad krašte yra dar apie 12 milijonų nuo tymų neskiepytų vaikų. Visiems tėvams patarčiau skiepyti vaikus nuo tymų. Skiepas juos apsaugo nuo ligos. Vaikas pasidaro atsparus tymų mikrobams. Kada organizmas pavojingais mikrobais užsikrečia, tai pats vaiko organizmas įsibrovėlius sunaikina. Užkrečiamų ligų specialistai planuoja, kaip tos ligos mikrobus visai įveikti, kad jie nevargintų vaikų.

Dr. Peter Z. Zalatoris

Reikalingas Nuernbergo teismas

"Vaba Eesti Son" (Laisvasis Estų Žodis) New Yorke, birželio 3 d. laidoje, S. Kudirkos reikalu įdėjo savo vyr. redaktoriaus H. Raudsepp vedamąjį, pavadintą "Reikalingas naujas Nuernbergo teismas". Rašoma, kad S. Kudirka, gavęs "10 metų vergų darbo stovyklos, iš kurios ištrūkti yra tiek galimybių, kaip laimėti loterijos bilietą".

Pasak estų laikraščio, "Kudirka yra lietuvis, Lietuvos pilietis, buvęs priverstas gyventi sovietų okupacijoje. Kaltinti jį "išdavyste" - tai nesamone. Todėl yra suprantama, kad šis nepagrįstas nuosprendis sukels protestą visuose kraštuose, kurie Lietuvos bei kitų Baltijos valstybių okupaciją laiko sutarčių ir tarptautinių teisių pažeidimu. Vokietija už kraštų okupaciją, elgesį juose, lyg jie jai būtų priklausę, buvo atsidūrusi Nuernbergo teisme ir nusikalte vokiečiai pareigūnai buvo nubausti.

Aišku, kad Nuernbergo tribunolo precedentas tebegalioja visoms valstybėms ir dabar. Tuo būdu, sovietų pareigūnų nusikaltimai prieš įstatymus taip pat turi būti perduoti tarptautiniam teismui.

Toliau laikraštis rašo: "Nors Lietuvos respublikos pareigūnai neturi galios apkal-

tinti rusus, bet tai visai nesumažina teisės iškelti Kudirkos klausimą ten, kur teisė ir tiesa vis dar tebegalioja. Lietuvos respublika neteko savo veikimo galios ne dėl savo kaltės, bet dėl Sovietų Sąjungos ir Hitlerinio suokalbio, įžiebęsio antrąjį pasaulinį karą. Karui pasibaigus, Kremlius nepildė savo įsipareigojimų ir atsisakė atleisti kraštus, kuriuos jis buvo okupavęs. Dabar jis baudžia ir tuos piliečius, kurie liko jo nagoose, už tai, kad jie trokšta ištrūkti į laisvę, kas yra jų šventa teisė. Šis klausimas turi būti tuojau keliamas" - pabrėžia "Vaba Eesti Son" savaitraštis New Yorke. (E.)

SIMA KUDIRKA NUTEISUS

Ryšium su gegužės 27 d. Vakaruose paskelbtomis žiniomis apie Simo Kudirkos nutęsimą Vilniuje 10 metų priverčiamo darbo stovyklos bausme, Washingtono "The Evening Star" birželio 1 d. vedamajame "Išdavimo" veiksmas, nurodė, kad žinia apie Kudirkos nubaudimą "lyg šešėliu perskrodė laisvųjų žmonių dvasią". Dienraštis, pastebėjęs, kad Pakraščių Sargyba, jos garbingos praeities nežiūrint, Kudirkos prašymą pernai atmetus, jau niekuomet nebus gerbiama, kaip ligšiol.

Laikraštis pažymėjo, jog Kudirką sugrąžinus rusams, dar aiškiau išryškėjusi sovietų tyronija, Sovietai, barbariškai aiškindami teisės dėsnius randa, kad Kudirkos noras pabėgti laikytinas išdavimu... Amerikiečių pasipiktinimas dar pakyla, turint galvoje tai, kad tie amerikiečiai oficialiai nepripažįsta rusams teisės valdyti Lietuvą, buvusią nepriklausomą valstybę. Kudirkos nuteisimas - tai smūgis ir civilizacijai.

Londono "The Times" priminė, kad Kudirka buvęs teisiamas už "išdavimą" ir kad įvykis buvęs sukėlęs protestus JAV-se.

Kitas Londono dienraštis "The Daily Telegraph" paskelbė žinią apie nuosprendį Vilniuje, pridūręs, kad neoficialiomis žiniomis S. Kudirka buvęs suimtas praėj. metų pabaigoje ir kad jo žmona pareiškusi, jog Simas buvo paskelbęs bado streiką ir buvęs maitinamas per prievartą. Dienraštis rašo: "Kai kam iš mūsų trys Baltijos valstybės atrodo nesantčiomis, tačiau to negalima pasakyti apie jų nelaimingas tautas, net ir po masinių deportacijų bei 30 sovietizacijos metų. (E.)

SIMO KUDIRKOS APELIACIJA ATMESTA

JAV televizijos stotys gegužės 31 d. ir spauda birželio 1 d. paskelbė žinią: S. Kudirka kreipėsi į Aukščiausiąjį Teismą Vilniuje, pateikęs apeliaciją. Prašymas buvo atmestas. (E.)

NESUSIDĖKIT SU MASKVA - PRAŽŪSIT

Taip rašoma Pekine išspausdintose brošiūrose ir platinamose Egipto sostinėje Kaire. Jeigu Egiptas pasidarys priklausomas nuo Maskvos, tai greitai gali sulaukti katastrofos. Remdamosi savo patyrimu Kinija tvirtina, kad kiekviena šalis, kuriai Maskva suteikia kokią nors pagalbą, būtinai stengiasi sau ją pavergti. Pekine išleistoji knygutė dabartinius Maskvos vadus - Brežnevą, Kosyginą ir Podgornį vadina renegadu klika.

Maskvos imperialistai, kaip sako Pekinas, sudaro smarku pavojų visoms šalims, tame tarpe ir arabams. Maskvos imperialistai niekšingai išnaudoja kiekvieną tautą, kuri patenka į sunkumus.

Pekinas įtikinėja, kad jis užmokėjo už visas sovietų patiektas prekes ir aukštesnėmis kainomis, negu pasaulinėje rinkoje. Kai Maskva siūlo karinę pagalbą, tai kartu reikalauja, kad jos atsiųsti žmonės vadovautų jų pagalba sukurtiems daliniams. Tada reikia atsiveikinti su tautine savigarpa ir tautine nepriklausomybe.

* NEW YORKO požeminiams traukiniams ir autobusams mokestis bus pakeltas ateinančių metų pradžioje. Kiek teks mokėti, dabar dar nėra aišku.

* VIETNAME Amerikos karinės pajėgos palaipsniui mažinamos. Dabar karo vadovybės pareiškimu, ten yra 250.000 karių, o šių metų pabaigoje, prezidento Nixono tvirtinimu, Vietname liks tik 184.000 Amerikos karių.

TĖVYNĖ 6

Genocide is wrong...

DERWINSKI'S STATEMENT ON BALTIC STATES GENOCIDE DAY

Mr. Speaker, today is Genocide Day, the thirtieth anniversary of the mass deportation of people from Estonia, Latvia and Lithuania to slave labor camps in Siberia and other sections of the Soviet Union. This terrible instance of Communist brutality occurred in 1941, shortly before National Socialist Germany's armed forces invaded Communist Russia, its erstwhile ally.

Towards the end of World War II when Soviet troops reoccupied the Baltic States, the USSR illegally incorporated these three nations into its structure, an action which our government has never recognized. Since then, the Baltic peoples have suffered from the collectivization of their farms and the nationalization of their industries. They have

suffered religious persecution and their children have been subject, through Communist educational institutions, to Communist brainwashing.

Hundreds of thousands of Estonians, Latvians and Lithuanians were shipped from their homelands like cattle, to be replaced by peoples from other parts of the Soviet Empire. This wholesale exchange of populations has radically altered the ethnic compositions of Estonia, Latvia and Lithuania.

Mr. Speaker, it is not pleasant to have to invite the House's attention to such an occasion as Genocide Day. Unfortunately, we must take note of it, so long as the Soviet Union continues to treat the Baltic peoples as colonials to be exploited, as chattels to be exported, and as inferior

creatures to be exterminated. Genocide is wrong, no matter who practices it, no matter who the victims are, and regardless of whether they be many or few.

IŠMOKAMOS APDRAUDOS

Birželio 12, 1971

PETRONĖLĖ RANKAITIENĖ, 63 kp., Chicago, Ill., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 7, 1918 m., mirė kovo 29, 1971 m. Apdrauda išmokėta velionės vyrui, Jonui Rankaičiui.

JOHN J. ALEXA, 216 kp., Erie, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė sausio 12, 1950 m., mirė balandžio 27, 1971 m. Apdrauda išmokėta velionio žmonai, Irene T. Alexa.

Viso ..... \$ 800.00

Nuo pradžios šių metų bendrai
viso ..... \$ 47,250.00

IŠMOKAMOS TAI POMOS APDRAUDOS

Algimantas Pabareius, 196 kp., Chicago, Ill.
Marijona Knezevičius, 196 kp., Chicago, Ill.
Aldona M. Dumsha, 365 kp., Jamaica Plain, Ma.

Viso ..... \$ 2,500.00

Nuo pradžios šių metų bendrai
viso ..... \$ 16,750.00

IŠMOKAMOS LIGOJĖ PASALPOS

Birželio 12, 1971

109. J. Tamulaitis, 7 kp., Pittston, Pa., sirgo 12 sav.

110. M. Stangis, 11 kp., Waterbury, Conn., sirgo 12 sav.

111. J. Amutis, 38 kp., Brooklyn, N.Y., sirgo 4 sav., 5 d.

112. J. Bugarskis, 40 kp., Pittsburgh, Pa., sirgo 12 sav.

113. T. Rivets, 57 kp., Worcester, Mass., sirgo 12 sav.

114. P. Nagimonts, 57 kp., Worcester, Mass., sirgo 10 sav.

115. E. Grabosky, 126 Pav., New York, N.Y., sirgo 4 sav.

116. M. Sadziene, 127 kp., Lynn, Mass., sirgo 12 sav.

117. V. Cupot, 200 kp., Detroit, Mich., sirgo 2 sav., 2 d.

118. M. Uzupiene, 207 kp., Manchester, Conn., sirgo 3 sav., 5 d.

Viso ..... \$ 488.35

Nuo pradžios šių metų bendrai
viso ..... \$ 6,750.22

TWO-LETTER ABBREVIATIONS

Two-letter abbreviations devised by the Post Office Department for use in conjunction with ZIP Code. Postal officials are hopeful the abbreviations will be widely used.

Both ZIP Code and the two-letter system are measures to facilitate the movement of mail and boost the efficiency of the postal

service. In addition to being uniform in size, the all-capital abbreviations also are more easily positioned on mailing labels where space is at a premium.

Here is the Post Office Department's authorized list of abbreviations:

Alaska . . . . . AK	Kansas . . . . . KS	Ohio . . . . . OH
Alabama . . . . . AL	Kentucky . . . . . KY	Oklahoma . . . . . OK
Arizona . . . . . AZ	Louisiana . . . . . LA	Oregon . . . . . OR
Arkansas . . . . . AR	Maine . . . . . ME	Pennsylvania . . . . . PA
California . . . . . CA	Maryland . . . . . MD	Puerto Rico . . . . . PR
Canal Zone . . . . . CZ	Massachusetts . . . . . MA	Rhode Island . . . . . RI
Colorado . . . . . CO	Michigan . . . . . MI	South Carolina . . . . . SC
Connecticut . . . . . CT	Minnesota . . . . . MN	South Dakota . . . . . SD
Delaware . . . . . DE	Mississippi . . . . . MS	Tennessee . . . . . TN
District of Columbia . . . . . DC	Missouri . . . . . MO	Texas . . . . . TX
Florida . . . . . FL	Montana . . . . . MT	Utah . . . . . UT
Georgia . . . . . GA	Nebraska . . . . . NE	Vermont . . . . . VT
Guam . . . . . GU	Nevada . . . . . NV	Virginia . . . . . VA
Hawaii . . . . . HI	New Hampshire . . . . . NH	Virgin Islands VI
Idaho . . . . . ID	New Jersey . . . . . NJ	Washington . . . . . WA
Illinois IL	New Mexico . . . . . NM	West Virginia . . . . . WV
Indiana . . . . . IN	New York . . . . . NY	Wisconsin . . . . . WI
Iowa . . . . . IA	North Carolina . . . . . NC	Wyoming . . . . . WY
	North Dakota . . . . . ND	

We advise our readers to cut out this list and use the above given abbreviations when writing letters or addressing packages.

JUNE - DAIRY MONTH

X X X X X

June is Dairy Month... A good time to remember that milk is a versatile food. You can drink it, or eat it in milk puddings and soups, creamed dishes, as ice cream and as cheese. Dairy foods are an economical source of good nutrition for your family.

X X X X X

Adults require fewer calories as they grow older. However, adults as well as children need milk every day, as a beverage or in cooked dishes - adults 2 or more glasses, children 3 or more glasses and 4 or more glasses for teen-agers.

X X X X X

Made from partially skimmed or whole milk, yogurt is one of the fastest-growing dairy products on the market today. Plain or fruit-flavored, it can be eaten "as is" from the carton or used in cooking to add a distinctive touch to any part of a meal.

X X X X X

The "gourmet" food of dairy products, dairy sour cream enhances the flavor and texture of the most ordinary of foods. Chilled soups, desserts, meats and fish can be transformed into gourmet masterpieces with dairy sour cream.

X X X X X

EVYNE 7

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKIEČIŲ ORGANAS 64 metai Nr. 23 1971 JUNE-BIRŽELIO 18.

MIRĖ JONAS PAKALNIS - JOHN PAKEL

kuris Chicagoje lietuvių tarpe buvo ypatingai populiarus. Jis buvo Chicago Savings and Loan Assn. prezidentu, o taip pat turėjo vadovaujančias pozicijas ir kitose ekonominėse įstaigose. Jis gimė 1894 metais Manciūčių kaime. Sudeiktų prapiroto. Atvykęs 1914 metais į Ameriką dirbo ir kartu mokėsi, nes iš Lietuvos jis atsivežė maža mokslą. Jo pakilimas prasidėjo, kai jis Chicagoje griebsi namu pardavinio biznis, o iš to gaves patvyrimą ir sutaupęs pinigų jis perėjo į bankinį biznį, kur jam išskirtinai sekėsi. Jis paliko plačią veikiamą ir pelningą bankinę įstaigą, kurioje dabar dirba jo šeimos nariai. Liko jo žmona Josephine ir dvi dukterys. Chicagoje lietuviai neteko palankaus žmogaus ir didelę tautinių reikalų reikėjo.

ST. CATHARINES lietuviai, norėdami paremti savo skautų veiklą, liepos 5 d. rengia Joninių laužą su gražia programa.

LIETUVAOS sukilimo 1941 metais minėjimas New York'e įvyks birželio 20 d. St. Thomas saloje. Dalyvaus M. Luberskio, A. Kacanausko ir M. Čibo vadovaujami chorai. Iš viso bus penki chorai, kurie bus sujungti programai atlikti.

DAINININKAS S. ČITVARAS dviračiu išvažiuoja į Braziliją.

NEW YORK'E steigiamas lietuvių saulės klubas. Pirmajame susirinkime bus rodomas L. Kiamės pagamintas filmas.

MAIRONIO lituanistinė mokykla New York'e mokslą metus baigė birželio 5 d. Mokyklą sienet baigė 12 mokinių. Tai jau septynioliktą savo mokyklos laidą.

LONG ISLANDO LIETUVIŲ PIKNIKAS

1971 a. sekmadienį, birželio 27 d.

HUNGARIAN LIBERTY HALL

2784 Ocean Ave., Ronkonkoma, Long Island, NY (Prie Long Island Expwy į stamų exit 59)

Sekiai, maisto ir gerimų būferas, loterija, spaudos kvėpyvas, (į priekį galima atsimesti savo maistą ir gerimus)

Pradžia - 1 val. popiet. Įėjimo auka - suaugusiems - \$2, studentams - \$1, vaikams iki 12 metų nemokamai

SUFFOLK COUNTY AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

SUSIRGO INŽ. ANTANAS NOVICKIS ir paguldintas į ligoninę, kur atliekami jo sveikatos tikrinimai. Linkėtina populiariam visuomenės veikėjui ir mūsų Susivienijimo nariui kuo greičiausiai pasveikti.

MIRĖ MARIJA GUDELIENĖ. "Naujiečių" reikalų vedėjo Martyno Gudelio žmona, Vėliūnė mirė birželio 8 d., po ilgos ir sunkios ligos. Be vyro Martyno, liko sūnus Ričardas, o taip pat eile giminų ir artimųjų.

PUERTO RICO kilmės New York'o gyventojai birželio 13 d. Penktoje Avenue surengė trūkšmingą parodą. Pradžioje eiseną pasižymėjo spalvingumu, bet parado dalyviai plakatuose turėjo ir griežtus politinius reikalavimus, net reikalaudami savo kilmės salai visišką nepriklausomybę nuo JAV. Neišvengta ir raustų, kurių metu buvo sužeista 19 polieminčių ir tiek tiek demonstrantų.

IGVALINA, tai puikus Lietuvos kampelis. Apie jo gamtos grožį visi gerai žino. Dabar ten, kaip Vilniaus spauda skelbia, isteigta turistinė bazė. Bet ir vėl beda, užplūdo "brolišku respubliku" publika ir negaltingai teisla šia puikią Lietuvos vietelę.

UZ VILIAU ALFJOS rengiamą Lietuvos Tautinę kapines, kapu puosimo dieną. Dariaus ir Gireno, o taip pat Don Varno lietuvių veteranų postai gavo iš Illinois Amerikos Legiono vadovybės aukščiausių įvertinimus - Hall of Fame.

STASYS DŽUGAS pastarame netrukus įvykstančio Dainų Šventės informacijos lietuvių kalba vadovo pareigas.

STASYS BALTRAMIEJŪNAS, žymus Lietuvos ekonominių organizacijų veikėjas, gyvenęs Australijoje, staiga mirė. Jis gimė 1902 metais Rozalimo val. baigė Dotmuyos Zemes Akademią ir visą nepriklausomos Lietuvos laikotarpį dirbo stambioje Prieno-centro organizacijoje.

GYVATARAS arliko meninį koncertą Hamiltono miesto 125 metų jubiliejiniam iškilimų metu.

PREZIDENTO NIXONO dukteris Erica vestuves įvyko birželio 12 d. Baltųjų Rūmų Rozju pavilione. Jaukiai laikėsi senųjų anglosaksų ir amerikiečių papročiu. Šios senovinės tradicijos reikalauja, kad jaunoji turtu si ta seno, si ta naoto ir si bei ta paskolinto. Sutuoktųjų metu ir gavo si ta seno - tai Cox šeimos sena, turkėlis kartis variona - sutuoktųjų - žiedai - jos - sukole buvo tikrai namai, o paskolinta irgi turėjo nes - jos amsse buvo auskarai, kurings tu paskolimo - jos sesuo Julie David E. - ilho werto žmona. Tai dar ne viskas - jos batyle buvo tai padovanotasis smulkus sidabrinis - anglų pinigelis "sixpence". Po iškilimų jaunėi dingo nežinoma kryptimi medaus mėnesiai.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PIRMAS IR GERIAUSIAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS AMERIKOJE

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnioje Amerikos Lietuvių kolonijoje ir ypačiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: Chicagoje ir priemiestuose metams - \$20.00, pusė metų - \$11.00, trims mėnesiams - \$6.00, vienam mėnesiui \$2.00. Kitose JAV vietose metams - \$18.00, pusė metų - \$10.00, trims mėnesiams - \$5.00, vienam mėnesiui - \$1.75. Kanadoje metams - \$20.00, pusė metų - \$11.00, vienam mėnesiui - \$2.00. Užsienioose metams - \$21.00, pusė metų - \$11.00, vienam mėnesiui \$2.50

NAUJIENAS gausite, jei paįsinate čekį, arba Money Order tokiu adresu:

1739 S. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

KELEIVIS

LITHUANIAN WEEKLY

Aišku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau einamąsius metus Jį vieni giria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti.

Keleivis duoda ir teisingų patarimų, jame rasite gražių aprašymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skytį.

PRENUMERATA - METAMS - \$ 7.00

636 East Broadway South Boston, Mass. 02127

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

Įsteigtas 1915

6907 SUPERIOR AVENUE CLEVELAND, OHIO, 44103

Gaušiai iliustruotas laikraštis, oinas 2 kartus į savaitę. Trešdieniškasis ir penktadieniškasis.

Prenumeratos kaina metams - \$11.00, pusė metų - \$7.00. Susipažinti su 2 savaitės - mėnesinio numeru.

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

PETKUS

TĖVAS IR SUNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: Roosevelt 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNSHALL 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS AIKŠTE AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

1-1-26-2244

SHALINS

(SHALINSKAS) Funeral Home

84-02 Jamaica Ave. 1176 Forest Hills Station WOODHAVEN, N.Y. 11421

Šalins garsėja aptarnavimu, laidavimu, kopijomis, išsamiomis informacijomis.

F. W. SHALINS Jr
J. B. SHALINS